

ปัจจัยด้านการรับรู้และความไว้วางใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน ปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสีย: กรณีศึกษา ชุมชนอัลเอี้ยะติชอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

วิษณุ เจริญ*

บุญอนันต์ พินัยทรัพย์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลและปัจจัยด้านความไว้วางใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนอัลเอี้ยะติชอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยปริมาณ (quantitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 311 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 262 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.24 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีอายุระหว่าง 18-28 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.5 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.8 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 22.5 มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน/โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท และเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง อาศัยอยู่ในชุมชนอัลเอี้ยะติชอมเป็นระยะเวลา 16-30 ปี รับทราบข้อมูลของการจัดการปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของสำนักการระบายน้ำในระดับมาก ส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับปัจจัยด้านความไว้วางใจที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของชุมชนอัลเอี้ยะติชอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม และความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำที่จัดการการมีส่วนร่วม มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การรับรู้ข้อมูล ความไว้วางใจ การมีส่วนร่วมของประชาชน

* คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อีเมล: visnuc@hotmail.com

** คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันที่รับบทความ: 4 มกราคม 2559 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 23 มกราคม 2560 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 24 มกราคม 2560

Perception and Trust Factors to Public Participation in Flood and Waste Water Management: A Case Study of Al-Eartisom Community, Suanluang District, Bangkok

Visnu Chareoan*

Boon-Anan Phinaitrup**

Abstract

This research aims to study the perception and trust factors trust in public participation in flood and waste water management of Al-Eartisom Community, Suanluang District, Bangkok. The samples of this study were people living within Al-Eartisom Community, Suanluang District, Bangkok. The data were collected using survey questionnaires with a total sampling size of 311 persons and 84.24 percent of the questionnaires are completed and used for analysis. And analyzed using descriptive and inferential statistics, such as percentage, means, standard deviation. Statistical hypothesis testing was multiple regression.

The results showed that, 55.7 percent were females; 35.5 percent were aged between 18-28 years; 48.8 percent were married; 22.5 percent were graduated in high school education; 22.5 percent were private or factory employee; 42.7 percent had income 10,000-20,000 Baht/month; 46.2 percent have lived in Al-Eartisom Community for 16-30 years; 91.2 percent of the samples received an information and news about the flood and waste water management. Most of them (66.4 percent) received information from the head of community. There are only 12.6 percent which received information from government agency. The samples had the opinions about the information receiving in intermediate level with an average score of 3.02, opinions about the awareness in intermediate level with an average score of 3.24, opinions about the expected benefits in intermediate level with an average score of 3.24, opinions about the trust in the Department of Drainage and Sewerage who manages the participation in intermediate level with an average score of 3.32, and opinions about the trust among persons who attend the participation which influencing public participation in flood and waste water management in intermediate level with an average score of 3.05.

The hypothesis test result revealed that factors influencing the public participation in flood and waste water management had eight factors, which were information receiving, expected benefits, trust in the Department of Drainage and Sewerage, and trust among persons who attend the participation at the 0.05 significance level.

Keyword: Perception, trust, public participation

* School of Public Administration, National Institute of Development Administration (NIDA).
E-mail: visnuc@hotmail.com

** School of Public Administration, National Institute of Development Administration (NIDA).
Received: January 4, 2016. Revised: January 23, 2017. Accepted: January 24, 2017.

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็นและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการบริหารงานภาครัฐ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนโยบายและแผนงาน การบริหารงานภาครัฐที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม (participation) ตามหลักธรรมาภิบาล (good governance) และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีส่วนสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ตามวิถีวัฒนธรรมประชาธิปไตย

ในปัจจุบัน กรุงเทพมหานครกำลังประสบกับปัญหาในการบริหารจัดการหลายด้าน หนึ่งในนั้นคือ ปัญหาการจัดการปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสีย ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายด้าน และพบว่า บางพื้นที่แม้จะมีมาตรการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของกรุงเทพมหานคร คือการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้กรุงเทพมหานครไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยกันดูแลบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ โดยการทิ้งขยะสิ่งของ เศษวัสดุ ลงในคูคลอง ท่อระบายน้ำ รวมทั้งการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำเข้าไปในแม่น้ำและคูคลอง

การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสีย โดยคาดหวังว่า ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านความไว้วางใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

Cohen และ Uphoff กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนได้เข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร ด้วยวิธีใด การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรและความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน และได้จำแนกการมีส่วนร่วมเป็น 4 ขั้นตอนคือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ได้แก่ ผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

เจมส์ คัดดี้ ปิ่นทอง ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมของชาวบ้าน ตามที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนจัดขึ้น และชาวบ้านเป็นผู้เสนอ เช่นเดียวกับไพโรจน์ เตชะรินทร์ ที่ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ใกล้เคียงกับเจมส์ คัดดี้ โดยระบุว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่รัฐทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนและชุมชนทั้งในรูปแบบส่วนบุคคล กลุ่มคน สมาคม และองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้ และยังคงสอดคล้อง กับ สิริพัฒน์ ลาภจิตร ที่ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ ในการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบการ ดำเนินงาน รวมทั้งร่วมรับผลประโยชน์หรือผลกระทบจากการพัฒนา

United Nations ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนาว่า เป็นการเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชน ในกระบวนการตัดสินใจคือ การเข้าร่วมเป้าหมายของสังคม จัดทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายนั้น และเป็นการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่าง ๆ โดยความสมัครใจ

International Association for Public Participation (IAP2) ซึ่งเป็นองค์การนานาชาติด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก ได้แบ่งระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) การมี ส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (informing) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและเสริมสร้าง ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ทางเลือกและทางเลือก โดยอาจใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อต่าง ๆ เป็นต้น 2) การมีส่วนร่วมในระดับหารือ (consultation) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อได้รับข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความคิดเห็น และแนวทางการ แก้ไขจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ โดยอาจใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ เป็นต้น 3) การมีส่วนร่วมในระดับการเข้ามามีบทบาท (involvement) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อร่วมทำงานกับประชาชน โดยอาจใช้วิธีประชุมสัมมนา เชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณานโยบายสาธารณะ การทำประชาพิจารณ์ เป็นต้น 4) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความ ร่วมมือ (collaboration) เป็นการมีส่วนร่วมของกลุ่มประชาชน โดยประชาชนและภาครัฐเป็นหุ้นส่วนกันในทุกขั้นตอน ของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระบุปัญหา พัฒนาทางเลือกและแนวทางแก้ไข โดยอาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น กำหนดวิธีการทำงานให้มีการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น 5) การมีส่วนร่วมในระดับ ให้อำนาจแก่ประชาชน (empowerment) ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด คือให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ เป็นต้น

จากการประมวลแนวคิดของการมีส่วนร่วมที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งมีความกังวลและมีความต้องการได้มีโอกาสได้รับฟัง ข้อมูล แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมตัดสินใจไปจนถึงการร่วมปฏิบัติ และตรวจสอบการดำเนินงานที่จะทำให้ ประชาชนได้รับผลประโยชน์หรือผลกระทบซึ่งจะต้องเป็นกระบวนการที่มีการสื่อสารแบบสองทางระหว่างประชาชนและ หน่วยงาน

ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประยูร ศรีประสาธน์ (B.E.2542: 5) นำเสนอผลการศึกษาพบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังมี กรรณิการ์ ชมดี นำเสนอผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ การศึกษา ขนาดครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม อีกทั้งมีการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม ทำให้พบว่า มีผู้ศึกษาในประเด็นนี้อีกมากมาย โดยผู้ศึกษาเหล่านั้นมีผล การศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ วลัยยา โพนสุวรรณ์ พบว่าเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อการมี ส่วนร่วม สอดคล้องกับวัฒนา หวังประดิษฐ์ (B.E.2557: 94-97) และชุติมา ตุ่นาราง ที่พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน นอกจากนี้ ยังมี นันทพร ชูจันทร์ ที่พบว่า เพศ มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในขณะที่ ภิรดี ถิ่นการณ (B.E.2554) พบว่าเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชน

จากแนวคิดและผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สามารถสะท้อนและสนับสนุนว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีแนวโน้มที่มี อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่ม มากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้น ข่าวสารยังเป็นที่ทำให้ ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ Charles K. Atkin ได้ กล่าวไว้ว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย อย่างไรก็ตาม บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสู่ตนทั้งหมด แต่จะ เลือกเพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน

ข่าวสารจึงเป็นเนื้อหาอะไรก็ได้ที่จะช่วยลดความไม่แน่ใจหรือทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ กล่าวคือ การที่คนเราจะตัดสินใจรับรู้หรือยอมรับสิ่งของ เหตุการณ์หรือแนวความคิดอะไรสักอย่างนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะ ข่าวสารที่เขาได้รับ คือถ้าหากบุคคลได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากเท่าไร บุคคลนั้นก็จะสามารถตัดสินใจรับรู้หรือ ยอมรับได้ง่าย ความไม่แน่ใจก็จะลดน้อยลง กรณีตรงกันข้าม ถ้าหากบุคคลขาดการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ แล้ว ความไม่แน่ใจก็จะมีมาก จึงทำให้บุคคลนั้นยากที่จะตัดสินใจหรือยอมรับได้ การรับข้อมูลข่าวสารเป็นการ ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างภาพให้ชัดเจนขึ้น และยังช่วยกำหนดพฤติกรรมที่บุคคลควรจะทำภายใต้สถานการณ์ หนึ่ง ๆ ด้วย

McCombs และ Becker (1979: 51-52) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า โดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสารหรือ การเปิดรับสื่อเพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ 1) เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ (surveillance) บุคคล สามารถติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวจากการเปิดรับข่าวสาร ทำให้เป็นคนทันเหตุการณ์ ทันสมัย 2) เพื่อการตัดสินใจ (decision) การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเพื่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน 3) เพื่อพูดคุยสนทนา (discussion) บุคคลสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปปรับใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้ และ 4) เพื่อการมีส่วนร่วม (participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบ ๆ ตัว

นอกเหนือจากนี้ ยังมีแนวคิดและผลการศึกษาที่สนับสนุนว่า การรับข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย ประยูร ศรีประสาธน์ (B.E.2542: 5) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นเดียวกับสุขชี คำณวนศิลป์ (B.E.2550) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อุทยานแห่งชาติไทรโยค อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี และ ภิรติ ลิ้มภากรณ์ (B.E.2554: 63) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ กรณีศึกษา ชุมชนมาบชูด อ.เมือง จ.ระยอง รวมถึง บัญญัติ โยธะกา (B.E.2556: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลเมืองท่าใหม่ อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ทั้ง 3 ท่าน พบว่าปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วม

จากการประมวลโดยสรุป การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจึงมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม และเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการเข้าร่วมกระทำกิจกรรมใด ๆ รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ข่าวสารที่ประชาชนได้รับและให้ความสนใจ จะทำให้ประชาชนเกิดการรับรู้และเรียนรู้โดยข่าวสารเชิงบวกมีแนวโน้มและมีอิทธิพลที่จะนำไปสู่การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมได้ด้วย

ความสัมพันธ์ของการตระหนักรู้ถึงปัญหาต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่ประชาชนมีความรู้สึกตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนักถึงพลังของตนว่า สามารถร่วมแก้ปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาพร้อมกันกับคนในสังคม เพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกวันนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความไว้วางใจ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยไม่หวังผลตอบแทน การดำรงชีวิตในสังคมที่มีการช่วยเหลือกัน ถึงแม้ว่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับเรา หรือเราไม่ได้เดือดร้อนด้วย แต่ก็เต็มใจที่จะแบ่งปัน ให้การช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน นั่นคือการแสดงออกมามีจิตสาธารณะ (public mind) นั่นเอง

นอกเหนือจากนี้ ยังมีแนวคิด ทรศนะ รวมถึงผลการศึกษาของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านที่สนับสนุนว่า การตระหนักถึงปัญหามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (B.E.2552 cited in Leepagorn, B.E.2554: 21-22) มีแนวคิดว่าการตระหนักถึงปัญหามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การตระหนักถึงปัญหาเป็นการรับรู้สภาพปัญหาของเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่ามีผลกระทบในด้านลบต่อการดำเนินวิถีชีวิต ความเป็นอยู่หรือต่อสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด เมื่อการรับรู้ผลกระทบเชิงลบของปัญหาผ่านเข้าไปสู่จิตสำนึกของบุคคล ความตระหนักถึงปัญหาก็จะเกิดขึ้น และเมื่อประชาชนตระหนักถึงปัญหา พวกเขาก็มีแนวโน้มเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหา

จุฑามาศ อ่อนวงศ์ (B.E.2554: 42) ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลน: กรณีศึกษา บ้านธารน้ำร้อน ต.เขาถ่าน อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี ผลการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักเกี่ยวกับป่าชายเลนอยู่ในระดับมาก โดยชาวบ้านมีความเห็นในด้านการตัดไม้มาทำประโยชน์ ควรปลูกต้นไม้ทดแทน การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลนโดยรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการริเริ่มอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเกี่ยวกับโครงการปลูกป่าชายเลนของชุมชน และการมี

ส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและวางแผนป้องกันรักษาป่าชายเลนของชุมชนและการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชายเลนของชุมชน และการมีส่วนร่วมในการติดตามผลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภิริติ ลิ้มภักดิ์ (B.E.2554: 58) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ กรณีศึกษา ชุมชนมาบะชะลูต อ.เมือง จ.ระยอง จากผลการศึกษาพบว่า การตระหนักต่อปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา หวังประดิษฐ์ (B.E.2557: 82) ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมลพิษจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน โรงไฟฟ้ามีแอลซีพี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จ.ระยอง แล้วพบว่า ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการป้องกันมลพิษกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันมลพิษ มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

สามารถสรุปได้ว่า การตระหนักถึงปัญหาของประชาชน ส่งผลต่อการแสดงออกที่มีจิตสาธารณะ ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการของภาครัฐที่จะสามารถทำให้ปัญหานั้นทุเลาลงไปได้

ความสัมพันธ์ของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเป็นความคาดหวัง โดยความคาดหวัง (expectancy) หมายถึง ความเชื่อหรือความเข้าใจของบุคคลว่าหากมีความพยายามในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อระดับความสำเร็จของงาน ทั้งนี้ มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ ทฤษฎีความคาดหวังของวูม (Vroom's expectancy theory) ซึ่งมีต้นกำเนิดจากแนวความคิดทางจิตวิทยา และได้รับความนิยมนำมาศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจอย่างแพร่หลายมาก ทฤษฎีนี้เป็นการอธิบายเป้าหมายของบุคคลที่ตั้งไว้ โดยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าบุคคลจะต้องรู้ว่าตนเองต้องการได้รับสิ่งใดจากการปฏิบัติงาน แนวคิดของทฤษฎีเริ่มจากการเกิดแรงจูงใจ ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรับรู้คุณค่า (valence) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ (instrument) และ 3) ความคาดหวัง (expectancy) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับองค์ประกอบทั้งสามสามารถเขียนแสดงเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$\text{แรงจูงใจ} = \text{การรับรู้คุณค่า} \times \text{ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์} \times \text{ความคาดหวัง}$$

จากสมการดังกล่าว ความคาดหวังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจ และในบริบทเดียวกัน ความคาดหวังจากผลประโยชน์ที่จะได้รับจึงมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของประชาชน หากประชาชนคาดหวังว่าเมื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นแล้ว ตนหรือสังคมจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ และแรงจูงใจในส่วนหนึ่งมาจากการสนองความต้องการของตนเอง ดังทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchical theory of motivation) ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์สามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่น ๆ ต่อไป ถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ มาสโลว์กล่าวว่า ความปรารถนาของมนุษย์นั้นติดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนาตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ

นอกเหนือจากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็ยังมีแนวคิดและผลการศึกษาที่สนับสนุนว่าความคาดหวังของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอีกคือ พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (B.E.2552) ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับว่ามีส่วนร่วมในเรื่องอะไร และยังมีปัจจัยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของการมีส่วนร่วมอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นกิจกรรมที่มีต้นทุนที่ผู้เข้ามามีส่วนร่วมต้องจ่าย ต้นทุนเหล่านี้ อาจเป็นเรื่องของค่าเดินทาง เวลา และการเสียโอกาสในการทำกิจกรรมที่สร้างรายได้หรือกิจกรรมในครัวเรือน การที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในระดับใดของโครงการ แผนงาน หรือนโยบาย ประชาชนย่อมคาดหวังว่า การเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้ตนเองหรือครอบครัวได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และ ภิริดี ลีภากรณ์ (B.E.2554: 58) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมพบว่า ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่จะได้รับกับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

จากแนวคิดข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า หากประชาชนคาดหวังกิจกรรมใดมีประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ จะเกิดการกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วม

ความสัมพันธ์ของความไว้วางใจต่อหน่วยงานที่จัดการการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความไว้วางใจต่อหน่วยงานที่จัดการการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ความไว้วางใจเป็นความคาดหวังเชิงบวกในการสร้างการมีส่วนร่วม ความไว้วางใจต่อผู้ปฏิบัติงาน โครงการหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ต้องการสร้างการมีส่วนร่วม นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ (Ratnatilaka Na Bukhet, B.E.2552) สอดคล้องกับ ภิริดี ลีภากรณ์ (B.E.2554: 58) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ พบว่าความไว้วางใจต่อหน่วยงานหรือบุคลากรที่จัดการการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และยังมี สมลักษณ์ ไชยเสริฐ (B.E.2549 cited in Hanparipan et al., B.E.2551: 17-19) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในองค์กรนั้นต้องสร้างให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในองค์กรและความไว้วางใจนั้นจะเป็นเงื่อนไขประการสำคัญที่จะทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว การสร้างความไว้วางใจสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนเป็นหัวใจของการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เพราะประชาชนเป็นหัวใจของการทำงานของหน่วยงานภาครัฐและความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนยังมีผลกระทบต่อแรงจูงใจของประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการทำงานของภาครัฐอีกด้วย

ความสัมพันธ์ของความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความไว้วางใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้้องค์การดำรงอยู่และประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการทำงานร่วมกันต้องพึ่งพาอาศัยกัน ทั้งนี้ แนวโน้มในปัจจุบันมีความหลากหลายขององค์ประกอบในการทำงานร่วมกันมากขึ้น ความไว้วางใจกันระหว่างสมาชิกในองค์กรจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความไว้วางใจเป็นแหล่งทรัพยากรที่มาจากความร่วมมือเป็นพื้นฐานและความไว้วางใจซึ่งกันและกันของบุคคลในองค์กร ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อองค์กร ความไว้วางใจเปรียบเสมือนหมุดหรือสลักที่ยึดส่วนต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน และสามารถเอื้ออำนวยให้องค์การบรรลุเป้าหมายพร้อมกับความเจริญเติบโตขององค์กร หากองค์กรใดปราศจากความไว้วางใจของบุคคลในองค์กร จะทำให้เสียเวลา เสียทรัพยากรใน

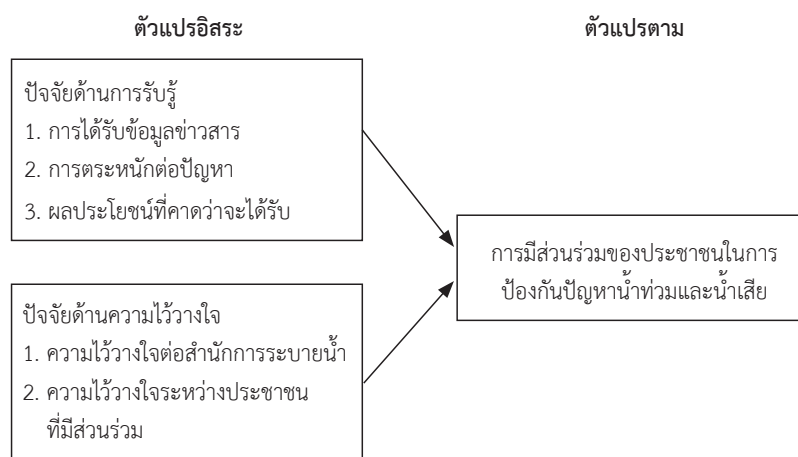
การบริหารจัดการเป็นจำนวนมากจนกว่าองค์การจะประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งความไว้วางใจมีความสำคัญในหลายทางและ
เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นในทุกประเภทในสัมพันธภาพของมนุษย์ซึ่งยังส่งผลให้เกิดความราบรื่นและเกิดคุณค่าในการ
แลกเปลี่ยนต่าง ๆ ในวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

พิชาย รัตนดิกล ภูเก็ต (B.E.2552) มีแนวคิดว่า ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์
เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการใดขึ้นอยู่กับความไว้วางใจระหว่าง
ประชาชนที่มีส่วนร่วม โดยประชาชนเข้าร่วมเพราะได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน หรือ
เมื่อเห็นเพื่อนบ้านหรือญาติเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการก็ทำให้ตนเองอยากเข้าร่วมบ้าง ภริติ ลีภากรณ์ (B.E.2554: 58)
ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ กรณีศึกษา ชุมชนมาบะชุลุด
อ.เมือง จ.ระยอง จากผลการศึกษาพบว่า ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์
กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ พรวิศิษฐ์ วรวรรณ ศึกษาเรื่อง สายสัมพันธ์ทางสังคม
และความร่วมมือของชาวบ้าน กรณีศึกษา ชุมชน ส.สุขทวี กรุงเทพมหานคร พบว่าการที่ชาวบ้านไม่ค่อยร่วมมือในกิจกรรม
ของชุมชน เนื่องจากชาวบ้านขาดความไว้วางใจกัน และพบว่า ความร่วมมือกันนี้มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นได้ด้วยดี ในกรณีที่
บุคคลผู้เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ในเชิงซ้อนต่อกัน จะมีความผูกพันกันสูง เช่น ความเป็นเครือญาติที่ซ้อนอยู่ในรูปของความ
สัมพันธ์ อาจมองว่ามีความเป็นไปได้ที่จะแลกเปลี่ยนหรือจัดสรรผลประโยชน์ได้ลงตัว เป็นต้น

จากแนวคิดและผลการศึกษาข้างต้น พบว่าความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับประชาชนที่มีส่วนร่วมด้วยกัน
นั้นเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมใด ๆ ได้
ด้วย และยังสามารถส่งผลให้กิจกรรมนั้น ๆ ดำเนินการได้ราบรื่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถประมวลได้ว่า
การมีส่วนร่วมของประชาชน ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านการรับรู้ ประกอบด้วย การได้รับข้อมูลข่าวสาร
การตระหนักต่อปัญหา และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ปัจจัยด้านความไว้วางใจ ประกอบด้วย ความไว้วางใจต่อสำนัก
การระบายน้ำ และความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม โดยความสัมพันธ์ของแนวคิดสามารถเขียนได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. ความสัมพันธ์ของแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ประชากรที่ศึกษาคือ ประชาชนในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 391 ครอบครัว ซึ่งมีประชากรที่บรรลุนิติภาวะจำนวน 1,392 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 311 คน เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression)

ผลการศึกษา

จากการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 311 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาทั้งสิ้น 262 ชุด ร้อยละ 84.24 สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.7 มีอายุระหว่าง 18-28 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.8 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.5 มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน/โรงงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.9 และพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.7 มีรายได้ต่อเดือน 10,000- 20,000 บาท และเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม เป็นระยะเวลา 16-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.2

ปัจจัยการรับรู้ข้อมูล

การได้รับข้อมูลข่าวสาร

กลุ่มตัวอย่างรับทราบข้อมูลของการจัดการปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของสำนักงานระบายน้ำมากถึงร้อยละ 91.2 และในกลุ่มตัวอย่างที่ทราบข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.4 ทราบข้อมูลข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน มีเพียงร้อยละ 12.6 ที่ทราบข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ และความคิดเห็นที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการจัดการปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของสำนักงานระบายน้ำอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$)

ความตระหนักต่อปัญหา

กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักต่อปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นที่ว่าปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนมีผลกระทบต่อตนเองและครอบครัว ประเด็นทราบถึงปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนเป็นอย่างดี และประเด็นปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนต้องมีการแก้ไขโดยที่ตนเองจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วม แต่กลับพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ในประเด็นที่ว่าปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน ($\bar{X} = 3.52$)

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น

อยู่ในระดับมาก ในประเด็นที่ว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จะทำให้ปลอดภัยจากน้ำท่วมและน้ำเสีย และจะทำให้ภาคภูมิใจในตนเองโดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ($\bar{X}$ อยู่ในช่วง 3.42-3.45)

ปัจจัยความไว้วางใจ

ความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำ

กลุ่มตัวอย่างมีความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทำให้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในประเด็นคำถามเกี่ยวกับความไว้วางใจว่าสำนักการระบายน้ำจะทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียประสบความสำเร็จได้ ($\bar{X} = 3.43$)

ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นก็ยิ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในทุกประเด็นคำถามด้านความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม ($\bar{X}$ อยู่ในช่วง 2.87-3.21)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมน้ำเสีย

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมน้ำเสียในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในการพยากรณ์ของการได้รับข้อมูลข่าวสารกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยวิธี Enter

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	Beta	t	Sig.
การได้รับข้อมูลข่าวสาร	0.642	11.115	0.000*
การตระหนักต่อปัญหา	0.022	0.287	0.775
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	0.224	2.946	0.004*

R = 0.843, R² = 0.711, Adjust R² = 0.707

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าของสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Enter พบว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารที่น่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชนได้ดีที่สุดและมีผลทางบวกเรียงตามลำดับความสำคัญคือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ 0.642 และ 0.224 ตามลำดับ ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชนประมาณร้อยละ 70.7 (r²)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความไว้วางใจมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียในชุมชนอัลเอียะติซอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในการพยากรณ์ของความไว้วางใจกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยวิธี Enter

ความไว้วางใจ	Beta	t	Sig.
ความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำที่จัดการการมีส่วนร่วม	0.140	2.856	0.005*
ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม	0.689	14.097	0.000*

$R = 0.777$, $R^2 = 0.604$, Adjust $R^2 = 0.600$

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าของสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณโดยวิธี Enter พบว่าความไว้วางใจที่น่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชนได้ดีที่สุดและมีผลทางบวกเรียงตามลำดับความสำคัญคือความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม และความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำที่จัดการการมีส่วนร่วม ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ 0.689 และ 0.140 ตามลำดับ ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชนประมาณร้อยละ 60.0 (r^2)

สรุปผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของชุมชนอัลเอียะติซอม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำ และความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
	การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน	
	มีอิทธิพลต่อกัน	ไม่มีอิทธิพลต่อกัน
1. การได้รับข้อมูลข่าวสาร	✓	
2. การตระหนักต่อปัญหา		✓
3. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	✓	
4. ความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำ	✓	
5. ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม	✓	

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมน้ำเสีย

ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม พบว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยมีอิทธิพลในระดับสูง ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ประยูร ศรีประสารณ์ (B.E.2542: 5) ที่ได้เสนอปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นเดียวกับ สุขชี คำนวนศิลป์ (B.E.2550) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ ภิรติ ลิ้ภากรณ์ (B.E.2554: 63) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ รวมถึง บัญหัด โยธะกา (B.E.2556) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชน ทั้ง 3 ท่าน พบว่าปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วม

ปัจจัยด้านการตระหนักรู้ต่อปัญหา

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการตระหนักรู้ต่อปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม พบว่าการตระหนักรู้ต่อปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยมีอิทธิพลในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ อ่อนวงศ์ (B.E.2554: 42) ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักเกี่ยวกับป่าชายเลนอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชายเลนของชุมชนอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ภิรติ ลิ้ภากรณ์ (B.E.2554: 58) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ ที่พบว่า การตระหนักรู้ต่อปัญหากับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกสัมพันธ์กับ วัฒนา หวังประดิษฐ์ (B.E.2557: 82) ซึ่งทำการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมลพิษ จากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน แล้วพบว่า ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการป้องกันมลพิษกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันมลพิษ มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม พบว่าปัจจัยด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยมีอิทธิพลในระดับสูง ผลการศึกษเป็นไปตามทฤษฎีความคาดหวังของวูม (Vroom's expectancy theory) และตรงตามแนวคิดและผลการศึกษาอื่น ๆ ที่ว่าความคาดหวังของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น พิชาย รัตนดิกล ณ ภูเก็ต (B.E.2552) ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับว่ามีส่วนร่วมในเรื่องอะไร และยังมีปัจจัยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของการมีส่วนร่วมอีก ประชาชนย่อมคาดหวังว่า การเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้ตนเองหรือครอบครัวได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ทั้งในเรื่องของการเพิ่มขึ้นของรายได้หรือการมีอาชีพที่มั่นคง และ ภิรติ ลิ้ภากรณ์ (B.E.2554: 58) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ พบว่าปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่จะได้รับกับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อประชาชนคาดหวังกิจกรรมการป้องกันน้ำท่วมและน้ำเสียมีประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการความปลอดภัย ความภาคภูมิใจในตนเองได้ จึงเกิดการกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยประชาชนคาดว่าจะได้รับประโยชน์ เริ่มจากความปลอดภัยจากวิกฤตน้ำท่วมและไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำเสียของตนเอง และรับรู้ว่าการตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองได้ด้วยก็จะเกิดการกระตุ้นหรือจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกันน้ำท่วมและน้ำเสีย

ปัจจัยด้านความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำ

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม พบว่าปัจจัยด้านความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยมีอิทธิพลในระดับปานกลาง ผลการศึกษาดังกล่าวตรงกับแนวคิดของ พิชาย รัตนติลก ญ เก็ด (B.E.2552) ที่ว่า ความไว้วางใจต่อหน่วยงานหรือบุคลากรที่จัดการการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับ ภริติ ลีภากรณ์ (B.E.2554: 58) ที่พบว่า ความไว้วางใจต่อหน่วยงานหรือบุคลากรที่จัดการการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และยังมี สมลักษณ์ ไชยเสริฐ (B.E.2549 cited in Hanparpan et al., B.E.2551: 17-19) ที่กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในองค์กรนั้นต้องสร้างให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในองค์กรและความไว้วางใจนั้นจะเป็นเงื่อนไขประการสำคัญที่จะทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว การสร้างความเชื่อถือไว้วางใจสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอมข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนเป็นหัวใจของการทำงานของสำนักการระบายน้ำ เพราะประชาชนเป็นหัวใจของการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนยังมีผลกระทบต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการทำงานของภาครัฐอีกด้วย

ปัจจัยด้านความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนอัลเอี้ยะติซอม พบว่าความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียของประชาชน โดยมีอิทธิพลในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชาย รัตนติลก ญ เก็ด (B.E.2552) ที่ว่า ความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการใดขึ้นอยู่กับความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วม โดยประชาชนเข้าร่วมเพราะได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน หรือเมื่อเห็นเพื่อนบ้านหรือญาติเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการก็ทำให้ตนเองอยากเข้าร่วมบ้าง เช่นเดียวกับ ภริติ ลีภากรณ์ (B.E.2554: 58) ที่พบว่าความไว้วางใจระหว่างประชาชนที่มีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ และ พรวิศิษฐ์ วรวรรณ ที่ศึกษาเรื่องสายสัมพันธ์ทางสังคมและความร่วมมือของชาวบ้าน แล้วพบว่า การที่ชาวบ้านไม่ค่อยร่วมมือในกิจกรรมของชุมชน เนื่องจากชาวบ้านขาดความไว้วางใจกัน และพบว่า ความร่วมมือกันนี้ มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นได้ด้วยดี ในกรณีที่บุคคลผู้เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ในเชิงซ้อนต่อกันจะมีความผูกพันกันสูง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและประเด็นที่ค้นพบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มความตระหนักต่อปัญหา ความตระหนักต่อผลประโยชน์ที่ได้รับและทำให้เกิดความไว้วางใจต่อสำนักการระบายน้ำมากขึ้น และผลลัพธ์สุดท้ายคือการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มากขึ้น ในขณะที่ความเป็นจริง ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากสำนักการระบายน้ำน้อยมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า สำนักการระบายน้ำควรให้ความสำคัญในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ซึ่งการประชาสัมพันธ์ของสำนักการระบายน้ำมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง เนื่องจากประชาชนมีความตระหนักว่าปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน และมีความเชื่อมั่นสูงว่าสำนักการระบายน้ำจะทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมและน้ำเสียประสบความสำเร็จได้

References

- Hanparipan, W. et al. (B.E.2551). *Raingan Kan Wichai Rueng Kan Mi Suenruem Khong Chumchon Nai Ngan Yutitum Chumchon Korani Suksa Chumchon Krong Chorakenoi Tambon Korrai Aumphoe Banpho Changwat Chachoengsao*. Bangkok: Ministry of Justice.
- Hwongpradid, W. (B.E.2557). *Factors Influencing the Success in Participation of the Community in Pollution Prevention from Operating of Thermal Power Plant Project of BLCP Power Plant, Map Ta Phut Industrial Estate, Rayong Province*. An Independent Study, Master of Science (Environmental Management), School of Social and Environmental Development, National Institute of Development. (NIDA).
- Kamnuansin, S. (B.E.2550). *Kan Mi Suenruem Khong Prachachon Nai Kan Anurak Singwaedlom Auttayan Haeng Chad Tai Lomyen Aumphoe Bannasan Changwat Suratthani*. Thesis, Master of Arts, Phuket Rajabhat University.
- Leepagorn, P. (B.E.2554). *Factors Influencing Community Participation in Environmental Management in Pollution Control Zone: A Case Study of Mapchalute Community, Amphor Muang, Rayong*. An Independent Study, Master of Science (Environmental Management), School of Social and Environmental Development, National Institute of Development Administration (NIDA).
- Onwong, J. (B.E.2554). *Knowledge awareness and Participation of Local Community in Mangrove Forest Conservation: A Case Study of Banthannumron, Kuathan Sub-District, Thachang District, Suratthani Province*. An Independent Study, Master of Arts, Program of Public and Private Management, Graduate School, Silpakorn University.
- Ratnatilaka Na Bukhet, P. (2552). *Organization and Management*. Bangkok: Think Beyond Book.
- Sriprasan, P. (B.E.2542). *Raingan Kan Wichai Rueng Patchai ti Songpon Tor Kan Mi Suenruem Nai Kan Dumneonngan Khong Khana Kummakan Suksa Prachum Rongrian Pratom Suksa Pathumthani*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics, an Introductory Analysis*. 3th ed. New York: Harper and Row.
- Yotaga, B. (B.E.2556). *Participation of Community Members in Environmental of Thamai Municipal, Thamai District, Chanthaburi Province*. An Independent Study, Master of Science (Environmental Management), School of Social and Environmental Development, National Institute of Development Administration (NIDA).